

Toelichting op reserves en voorzieningen

Algemeen

Deze paragraaf geeft een nadere toelichting op het verloopoverzicht van de reserves en voorzieningen zoals opgenomen in de Toelichting op de balans per 31 december, onderdelen F. Eigen vermogen (algemene reserve en bestemmingsreserves) en G. Voorzieningen.

Onder "Bestemming resultaat" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaand boekjaar. Onder de afschrijvingen staan de verminderingen vermeld in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd. De gemeenteraad heeft in oktober 2018 de nota 'Reserves en Voorzieningen gemeente Woensdrecht 2019' vastgesteld. Doel van de nota is om de raad inzicht te bieden in de reserves en voorzieningen en de financiële hoogte van de reserves zo concreet mogelijk te onderbouwen.

Toelichting op de reserves

Reserves zijn vermogensbestanddelen die zijn ontstaan als gevolg van toevallige baten, extra stortingen, voordelige exploitatieresultaten, etc. en die kunnen worden aangewend voor toekomstige uitgaven. Bestemmingsreserves worden gevormd voor een bepaald doel. Onderstaand treft u per reserve een toelichting op aard en doel. Gelet op het bijzondere karakter zijn de mutaties op de algemene reserve cijfermatig toegelicht.

Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld als buffer voor exploitatieverliezen en het opvangen van risico's in algemene zin, die op enig moment worden voorzien en waarvan de omvang en het moment van zich voordoen ervan onzeker is. De algemene reserve is een belangrijke component van het weerstandsvermogen. Het resultaat van de jaarrekening wordt gestort in/onttrokken aan de algemene reserve. De achterliggende jaren vormt dit de belangrijkste voeding voor de reserve.

Mutaties algemene reserve (Bedragen x 1.000)	
Stand per 1 januari 2022	€ 5.439
<i>Toevoegingen</i>	
Voordelig resultaat jaarrekening 2021	€ 3.193
	<u>€ 3.193</u>
<i>Onttrekkingen</i>	
Budgetoverheveling 2021 -> 2022	€ 809
Investerings tennispark H'heide ivm privatisering in 2022	€ 208
Storting in bestemmingsreserve Energie noodfonds	€ 100
Overige onttrekkingen kleiner dan € 5.000	<u>€ 4</u>
	€ -1.121
Stand per 31 december 2022	€ 7.511

Reserve personele veerkracht

In 2021 is een reserve personele veerkracht gevormd om de snelheid van handelen te verhogen bij het ontstaan van personele knelpunten, zoals bijv. vervanging bij verzuim, opvangen piekbelasting, tijdelijke inhuur in geval van langlopende wervings- en selectietrajecten of loopbaan- en verbetertrajecten, minnelijke schikking vanuit een vaststellingsovereenkomst, afspraken vanuit van werk-naar-werktrajecten en mobiliteitsdienstverbanden. Het beoogde effect is dat mogelijke knelpunten voorkomen kunnen worden door sneller te handelen. De reserve is in 2022 gevoed met

de bestemming van een deel van het jaarrekeningresultaat 2021 (€ 284.000) en vrijgevallen personele budgetten als gevolg van personele wisselingen en positieve afrekeningen van samenwerkingsverbanden. In 2022 is voor inhuur, extra inzet en vaststellingsovereenkomsten een bedrag van € 957.000 vanuit de reserve aangewend. De hoogte van de reserve is gemaximeerd op € 350.000, zodat eind 2022 afwaardering van de reserve tot dat bedrag heeft plaatsgevonden.

Reserve(s) revitalisering dorpskern Hoogerheide, Huijbergen, Ossendrecht, Putte, Woensdrecht

Om de leefbaarheid en uitstraling van de diverse kernen te bevorderen is er per kern een revitaliseringsreserve ingesteld. De reserves zijn gevormd vanuit de verkoopopbrengst van Intergas. Voor elke kern is een Integraal Dorps Ontwikkelingsplan (iDOP) opgesteld. De reserves worden ingezet ter financiering van de iDOP van de desbetreffende dorpskern. De gemeenteraad heeft in 2020 besloten de 'reserve revitalisering dorpskern Hoogerheide' (€ 353.000) vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve. In 2022 is geen beroep gedaan op de reserve 'revitalisering dorpskern Huijbergen' en de 'reserve revitalisering dorpskern Woensdrecht'. De reserve 'revitalisering dorpskern Putte' is sinds 2018 geheel benut. Voor de reserve 'revitalisering dorpskern Ossendrecht' is in 2022 een aantal activiteiten/werken goedgekeurd, zoals het aanbrengen van paden en bankjes op de begraafplaats, het plaatsen van paaltjes en plaatjes bij de magnoliaroute, het aanbrengen van beplanting bij het medisch centrum en biodiversiteit achter MFC De Drieschaar en aanschaf van een kerstboom bij de kerk. De activiteiten zijn deels in 2022 gerealiseerd. Een bedrag van € 5.000 is in 2022 aangewend voor de realisatie van biodiversiteit achter MFC De Drieschaar, plaatsen van een kerstboom bij de kerk en aanschaf en plaatsen van paaltjes en plaatjes voor de magnoliaroute.

Reserve Maintenance Valley

Het doel van deze reserve is het stimuleren van ontwikkelingen rondom bedrijventerrein 'De Kooi' en vliegbasis Woensdrecht om de werkgelegenheid en het leefklimaat in Woensdrecht te bevorderen. In 2022 is een bedrag van € 15.000 aangewend voor kosten van een strategisch beleidsmedewerker economische zaken en tijdelijke urenuitbreiding van de bedrijvencontactfunctionaris.

Reserve budget gemeenteraad

Het doel van deze reserve is het kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen in Woensdrecht waaraan de raad specifiek waarde hecht. In 2022 is geen beroep op deze reserve gedaan.

Reserve groenfonds

De reserve wordt gebruikt voor de financiering van activiteiten en projecten in het kader van de realisatie van het meerjarenprogramma Brabantse Wal, voor de inzet van derden ontvangen middelen voor landschapsverbetering / natuurontwikkeling voortvloeiende uit de provinciale regeling 'bevordering van ruimtelijke kwaliteit' om de aantasting van de kwaliteit van het buitengebied door de bouw van nieuwe woningen te compenseren en voor natuurcompensatie als gevolg van de realisatie van het Regionaal Centrum opleiding Wielersport in Ossendrecht. Er is in 2022 een bedrag van € 13.000 aangewend voor deelname aan de Stimuleringsregeling Landschap van de Provincie Noord-Brabant en een bedrag van € 3.000 voor de bijdrage bijenlandschap West-Brabant.

Reserve Materieel team Wijk- & Dorpsbeheer

De bestemmingsreserve is gevormd in verband met vervanging en het op voldoende niveau houden van materieel en machines die in gebruik zijn bij het team Wijk- & Dorpsbeheer van de afdeling Dienstverlening. Het Beheerplan 2022-2025 materieel team Wijk- & Dorpsbeheer is in november 2021

door de gemeenteraad vastgesteld. Voor het aanschaffen en vervangen van het materieel wordt er jaarlijks een bedrag van € 134.000 aan de reserve toegevoegd. In 2022 is een bedrag van € 157.000 aangewend voor vervanging van gladheidsbestrijdingsmaterieel en € 25.000 voor aanschaf van een container.

Reserve budget Dorpsplatforms

De gemeente Woensdrecht kent sinds 2006 vijf 'dorpsplatforms'. De taak van een dorpsplatform bestaat uit het gevraagd en ongevraagd adviseren van het college van burgemeester en wethouders op het beleidsveld 'veiligheid en leefbaarheid' in de meest ruime betekenis. Voor het functioneren van de dorpsplatforms en het faciliteren bij de invulling van hun taken wordt door de gemeente jaarlijks een budget beschikbaar gesteld. In 2022 is een bedrag van € 6.000 aangewend uit de reserve voor de aanschaf en plaatsing van een sokkel van het beeld 'De Snoek' bij het gemeentehuis in Hoogerheide. Een bedrag van € 2.000 is aangewend voor verzorging van de herten in het hertenkamp in Putte, Grenzeloos Putte, actie tegen zwerfafval, erfgoed monumentendag en de eerste steen bij complex Molen Johanna.

Reserve omgevingswet

Om bestemmingsplannen te hebben die voldoen aan de vereisten van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening is deze bestemmingsreserve (nieuwe Wro 2010) in 2010 ingesteld. De reserve is ingesteld om flexibel in te kunnen spelen op over- en onderschrijdingen bij de herziening van plannen. De reserve is in 2018 hernoemd naar reserve 'Omgevingswet' en het doel is dekking van (een deel van) de kosten voor de implementatie van de omgevingswet. Er is in 2022 geen beroep op de reserve gedaan.

Reserve AED-apparaten

De reserve is bedoeld voor de bekostiging van de vervanging van AED-apparaten, die aan het eind van hun levensduur zijn, kapotte AED's, AED-kasten en AED-trainers en in geval van diefstal of vandalisme. Het is van levensbelang, dat de AED-apparaten goed functioneren en het aantal op peil wordt gehouden. Met ingang van 2019 worden er geen toevoegingen meer aan de reserve gedaan en wordt de reserve geleidelijk afgebouwd. De kosten van de AED's worden op termijn in de exploitatiebegroting opgenomen. Het risico van grote fluctuaties in de toekomstige exploitatiekosten is beperkt. Een bedrag van € 1.500 is in 2022 aangewend voor de vervanging van AED-apparatuur.

Reserve anterieure overeenkomsten

Voor het realiseren van werken in projecten waarbij de gemeente geen grondpositie heeft, maar wel verantwoordelijk is voor het werk, worden middelen gereserveerd. De voeding vindt plaats door bijdragen van partijen die deze op grond van een te sluiten anterieure overeenkomst verschuldigd zijn. Onttrekkingen vinden plaats als gevolg van de realisatie van werken. In 2022 is er een bedrag van € 51.300 aan de reserve toegevoegd.

Reserve Sociaal Domein

De reserve is gevormd om financiële schommelingen als gevolg van de 3 decentralisaties van rijkstaken naar gemeente (WMO, Jeugd en Participatie) vanaf 2015 op te kunnen vangen. In 2022 is geen beroep op de reserve gedaan.

Reserve grote incidentele wielerevenementen

In december 2016 is door de raad het 'Fiets- en Wielplan Woensdrecht 2017-2020' vastgesteld. Voor het kunnen realiseren van incidentele grote wielerevenementen wordt er gedurende vier jaar (2017 tot en met 2020) jaarlijks een bedrag van € 25.000 en in 2023 een eenmalig bedrag van € 225.000 aan de reserve toegevoegd ter dekking van kosten van grote incidentele wielerevenementen in onze gemeente. Het 'Fiets- en Wielplan 2021-2022' is in de raadsvergadering van april 2021 vastgesteld. In de Programmabegroting is tot en met het jaar 2023 een budget van € 50.000 opgenomen voor de activiteiten uit het 'Fiets- en Wielplan'. In 2022 is er geen beroep op de reserve gedaan.

Reserve warmtevisie

In 2020 is de reserve Warmtevisie gevormd voor een bedrag van € 100.000. In het Klimaatakkoord is de afspraak gemaakt dat Nederland in 2050 geheel van het aardgas af moet zijn. Deze transitie naar aardgasvrij wordt ook wel de warmtetransitie genoemd. Nederlandse gemeenten hebben de opdracht een Transitievisie Warmte (TVW) en bijbehorende Wijkuitvoeringsplannen (WUP) op te stellen. In 2022 is een bedrag van € 5.000 aangewend voor het opstellen van de warmtevisie.

Reserve GBE Aqua BV

In november 2021 heeft de ontvlechting van waterbedrijf Evides uit PZEM N.V. plaatsgevonden. GBE Aqua holding is opgericht en heeft de marktwaarde voor Evides betaald aan PZEM, in ruil voor de Evides aandelen. Woensdrecht is medeaandeelhouder in GBE Aqua BV. Ter financiering van de transactie heeft Aqua een lening bij de bank afgesloten, waarvoor de provincie Zeeland garant staat. In de aandeelhoudersovereenkomst hebben de aandeelhouders zich verplicht de dividenden uit PZEM als kapitaalstorting door te storten naar Aqua, tot het moment dat de GBE Aqua haar lening voor de aankoop van de Evides aandelen heeft afgelost. In 2022 heeft gemeente Woensdrecht dividend ontvangen van Evides en PZEM. De vermogensgroei die samenhangt met deze dividendontvangsten zijn opgenomen in de nieuw gevormde bestemmingsreserve GBE Aqua. In 2022 bedroeg de vermogensgroei € 788.000.

Reserve energie noodfonds

Het doel van deze reserve is de bestrijding van problemen die ontstaan door de stijgende energiekosten bij verenigingen, stichtingen en gebruikers van gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. In december 2022 heeft de Raad ingestemd met storting van een bedrag van € 100.000 uit de Algemene reserve voor de vorming van deze reserve.

Reserve ter dekking van kapitaallasten

Het doel van deze reserve is het verlichten van de exploitatie via de inzet van reserves ter financiering van investeringen in activa. Deze reserve is gevormd ter dekking van met name genoemde kapitaalinvesteringen, zodat de jaarlijkse kapitaallasten gedekt worden door de aanwending van deze reserve (bruto-methode).

Een bedrag van € 216.000 is in 2022 aan de reserve toegevoegd voor o.a. de vervanging van gladheidsbestrijdingsmaterieel en aanschaf van een container van het team Wijk- & Dorpsbeheer, modernisering GBA, vernieuwen van de website en de realisatie van een gebouw voor de huisvesting van de Molenstichting en Heemkundekring. Een bedrag van € 551.000 is uit de reserve aangewend voor de dekking van jaarlijkse afschrijving van investeringen.

Toelichting voorzieningen

Voorziening wethouders pensioenen Wet APPA

De voorziening wethouders pensioenen 'Wet APPA' (APPA = algemene pensioenwet politieke ambtsdragers) is gevormd om de (toekomstige) pensioenaanspraken van (voormalige) wethouders te kunnen dekken. Jaarlijks wordt op basis van actuariële berekeningen getoetst of de voorziening toereikend is. De rente is gestegen, waardoor er een onttrekking aan de voorziening heeft plaatsgevonden.

Voorziening verlofsparen

In de CAO gemeenten 2021-2022 is opgenomen dat medewerkers verlof kunnen sparen. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen met een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw, dient hier een voorziening voor gevormd te worden. Om de daadwerkelijke (toekomstige) opname van dit gespaarde verlof te kunnen dekken is in 2022 de voorziening 'verlofsparen' gevormd. Een bedrag van € 29.000 is in 2022 in de voorziening gestort.

Voorziening onderhoud openbare verlichting

De voorziening onderhoud openbare verlichting is gevormd voor de dekking van de jaarlijkse kosten voor het uitvoeren van groot onderhoud aan de openbare verlichting. In september 2018 is het 'Beleids- en beheerplan openbare verlichting 2019-2022' door de raad vastgesteld. Op basis van het beleids- en beheerplan wordt jaarlijks een bedrag van € 215.000 aan de voorziening toegevoegd. In 2022 is een bedrag van € 246.000 aan de voorziening onttrokken voor uitgevoerd groot onderhoud aan de openbare verlichting.

Voorziening onderhoud wegen

De voorziening onderhoud wegen dient ter dekking van de jaarlijkse kosten voor het uitvoeren van groot onderhoud aan de wegen. In september 2018 is het 'Beleidsplan wegen 2019-2023' door de raad vastgesteld. Op basis van het beleidsplan wordt jaarlijks een bedrag van € 730.000 aan de voorziening toegevoegd. In 2022 is een bedrag van € 974.000 onttrokken voor uitgevoerd groot onderhoud aan wegen.

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen

Deze voorziening is gevormd voor het egaliseren van de jaarlijkse kosten van het groot onderhoud van gemeentelijke gebouwen. Eind 2021 is het 'Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) Gebouwenbeheer 2022-2025' door de raad vastgesteld. In 2022 is een bedrag van € 600.000 aan de voorziening toegevoegd. Een bedrag van € 326.000 is aan de voorziening onttrokken voor uitgevoerd groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen.

Voorziening rioolbeheerplan

In september 2019 heeft de Raad het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2020-2023 en het kostendekkingsplan vastgesteld. De voorziening 'rioolbeheerplan' is voldoende om het hieraan ten grondslag liggende beheerplan volledig te kunnen uitvoeren. De voorziening 'rioolbeheerplan' is in 2014 omgevormd van een 'onderhoudsegalisatie'-voorziening naar een voorziening 'van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden' (conform artikel 44, lid 2 van het BBV). Doel is het ook op de lange termijn mogelijk maken van onderhoud en renovatie van de gemeentelijke

riolering. In 2022 is een bedrag van € 1.032.000 aan de voorziening toegevoegd. Een bedrag van € 1.135.000 is aan de voorziening onttrokken voor uitgevoerd groot onderhoud aan de riolering.

Voorziening egalisatie afvalinzameling en -verwerking

De Commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) heeft in november 2014 een notitie 'riolering' uitgebracht, die ook van toepassing is verklaard op de egalisatiereserve 'afvalinzameling en -verwerking'. De voorziening is in 2014 omgevormd naar een voorziening 'van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden' (conform artikel 44, lid 2 van het BBV). De voorziening wordt ingezet voor het afdekken van risico's en financiële resultaten van afval. Het positief financieel resultaat (€ 22.000) op 'afval' van het jaar 2021 is in 2022 aan de voorziening toegevoegd.

